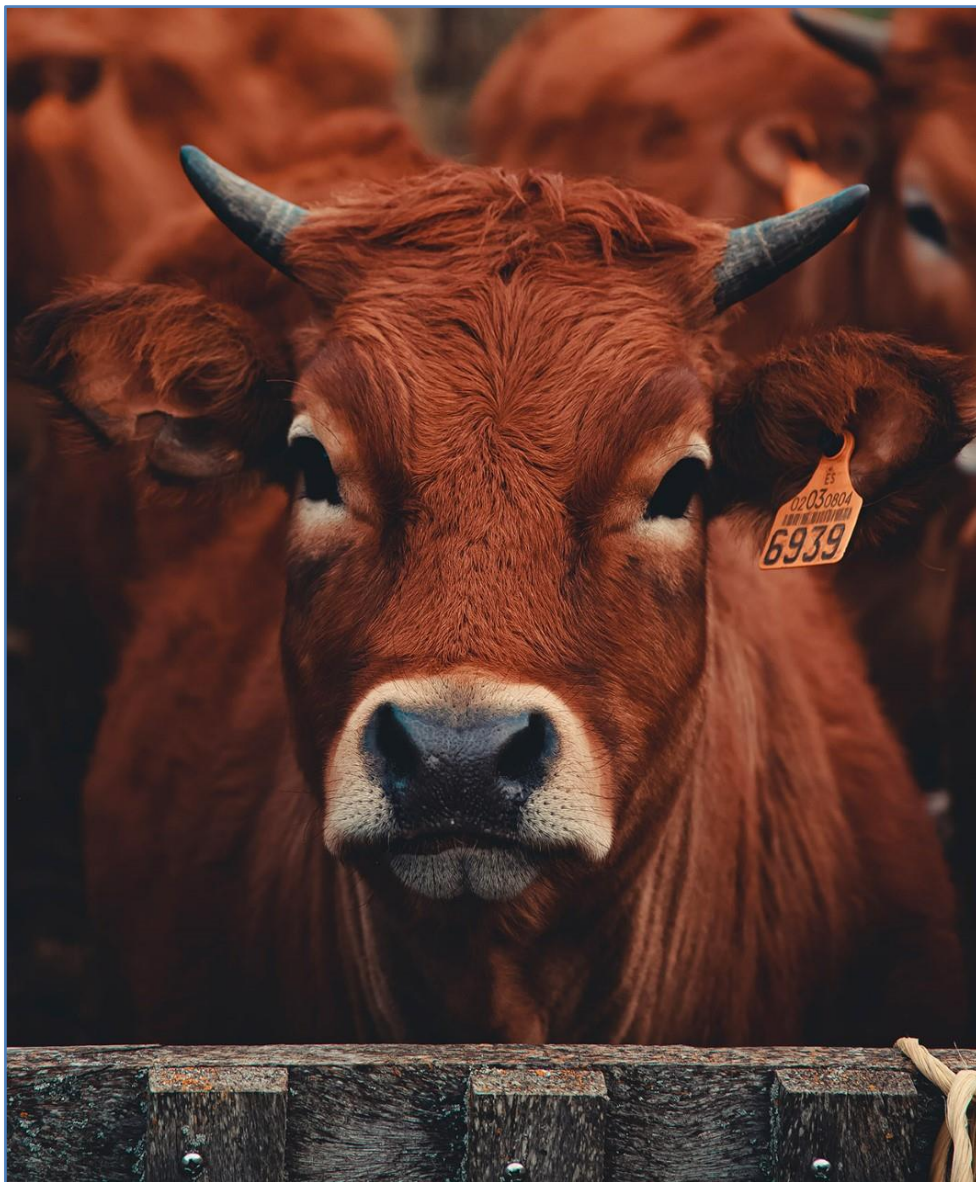




Slovenské vydanie

EAAP Info

November 2022



Hlavné témy

Novinky z EAAP	3
EAAP osobnosť mesiaca	4
Profil výskumného ústavu	4
Veda a inovácie	5
Novinky z EÚ (stratégie a projekty)	6
Ponuka zamestnania.....	7
Publikácie	7
Animal Science Podcasts.....	8
Ďalšie novinky.....	8
Konferencie a workshopy	9

Úvodník

PREDSLOV GENERÁLNEHO TAJOMNÍKA

Kostlivec v skrini

Skutočným „kostlivcom v skrini“ vedeckého výskumu, a najmä zootechnických vied, je proces posudzovania vedeckých prác, ktorý je vlastne jediným spôsobom ako odstrániť vedecký „odpad“ skôr, ako sa dostane do tlače. Tento proces však často zlyháva a umožňuje publikovanie nekvalitných vedeckých poznatkov. Jedným z dôvodov, prečo tento proces často nedokáže odhaliť problémy s rukopismi, je skutočnosť, že vedeckí pracovníci nie sú platení ani inak odmeňovaní a pracujú len z pocitu povinnosti alebo pre osobné záväzky voči redakcii alebo vnímajú tento proces ako službu vedeckej spoločnosti, ktorá časopis vlastní. Je veľmi dôležité, aby boli výskumy riadne recenzované, a teda vedecky fundované. Každý, najmä mladý vedec, by mal mať možnosť vybrať si kvalitnú vedu. Ďalším problémom je v niektorých prípadoch zaujatosť pri recenznom procese spôsobená konfliktom záujmov alebo tým, že recenzent pozná autorov. Keďže recenzné konanie trvá dlho, čo spôsobuje problémy vedcom, ktorí sa snažia svoje výsledky rýchlo zverejniť, existuje mnoho stratégií, ako vyhovieť tejto požiadavke, vrátane tej, ktorú používajú niektoré časopisy, ktoré minimalizujú kvalitu a čas venovaný recenznému konaniu. Avšak vieme, že to vede vôbec nepomáha a umožňuje to publikovanie menej kvalitných vedeckých výsledkov. Iné nové nápady sú určite užitočnejšie a čestnejšie ako napríklad „predtlač článkov“, t.j. zverejňovanie štúdií na webovej stránke s otvoreným prístupom ešte predtým, ako prejdú odborným hodnotením a uverejnením v časopisoch. V prípade takýchto stránok sú články vyberané a triedené skupinou ľudí, čo im poskytuje ďalšiu možnosť odstrániť problémy skôr ako sa dostanú do recenzného procesu. Týmto spôsobom môže vedecký „crowdsourcing“ odhaliť viac chýb ako tradiční recenzenti. Mohli by sme uvažovať o tom, že recenzný proces by mal fungovať aj po uverejnení článku na webe, aby mohli aj ďalší vedci komentovať články a vyvolať tak vzrušujúcu diskusiu, podobne ako je tomu počas vedeckej konferencie. Mali by sme teda radikálne prehodnotiť celý proces recenzného hodnotenia? Určite, pretože oblasť vedeckého publikovania stále funguje na základe štruktúry vytvorenej ešte pred vznikom internetu.

Andrea Rosati

Novinky z EAAP

Webstránka prvého regionálneho stretnutia EAAP je spustená!



EAAP vás s radosťou pozýva na 1. regionálne stretnutie EAAP pre strednú a východnú Európu! Stretnutie sa uskutoční v termíne od 26. do 28. apríla 2023 na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre (Slovenská republika). Cieľom regionálneho stretnutia EAAP je poukázať na kľúčové objavy v oblasti zootechnických vied a nové prístupy, ktoré súvisia s konkrétnymi regionálnymi témami, a ktoré by sa mohli priamo alebo potenciálne uplatniť v manažmente a praxi. Súčasťou stretnutia bude viacero zaujímavých sekcií zameraných na zootechnické vedy ako aj plenárna sekcia. Viac informácií o registrácii účastníkov a zasielaní abstraktov nájdete na webstránke tohto [podujatia](#).

Prezentácie zo 73. výročného zasadnutia EAAP sú online!

Prezentácie zo 73. výročného zasadnutia EAAP, ktoré sa konalo v Porte od 5. do 9. septembra 2022, sú už pre našich členov k dispozícii. Všetkých 73 sekcií, ktoré sa konali počas zasadnutia, si teraz môžete pozrieť po získaní prístupu na webovú stránku EAAP: [kliknutím sem sa prihlásite](#), vložte užívateľské meno a heslo a môžete sledovať!

Najnovšie webináre EAAP sú online!



Control of GHG emissions in Ruminants farming

EAAP vás s potešením informuje, že dva najnovšie webináre, konkrétne Taking Flight: ako sa rozrastá priemysel zameraný na chov hmyzu (október) a Kontrola emisií skleníkových plynov v chove prežúvavcov (november), sú sprístupnené pre všetkých členov EAAP v online priestore. Pripomíname, že tieto ako aj ďalšie webináre EAAP nájdete aj v rámci svojho účtu v časti „Resources“. [Prístup môžete získať aj tu](#). Súčasne vás pozývame, aby ste sa dozvedeli viac o možnostiach svojho EAAP účtu, ktorý vám poskytuje prístup k väčšiemu obsahu, vrátane prezentácií z predchádzajúcich zasadnutí EAAP, archívu EAAP Newsletter-ov a diskusným fóram.

Noví členovia študijných komisií

Počas výročného zasadnutia v Porte boli prostredníctvom volieb obsadené voľné miesta v študijných komisiách. Návrhy prerokované v rámci jednotlivých študijných komisií analyzovala Rada EAAP a následne boli definitívne zvolení noví členovia študijných komisií. Ako sme vás už informovali v predchádzajúcom čísle, nových predsedov študijných komisií pre výživu, zdravie a dobré životné podmienky, hmyz, ošípané a systém chovu hospodárskych zvierat zvolilo v súlade so stanovami valné zhromaždenie. Zoznam nových členov študijných komisií EAAP nájdete [tu](#). Všetkým blahoželáme!

EAAP osobnosť mesiaca

Elisabetta Giuffra



Elisabetta Giuffra je od roku 2015 riaditeľkou výskumu v centre INRAE v Jouy-en-Josas-Antony (Francúzsko). Po absolvovaní štúdia biologických vied na Univerzite v Janove (Taliansko) pokračovala v doktorandskom štúdiu v oblasti populačnej genetiky rýb na Univerzite v Janove a Turíne, ale svoju dizertačnú prácu realizovala vo Francúzsku, v tom istom centre INRAE, kde pracuje aj dnes. Po doktoráte (1993) pokračovala v postdoktorandskom výskume. Prvý z jej mnohých presunov v rámci vedeckej kariéry bol na Univerzitu vo Verone (1994 - 1996), kde zároveň zmenila aj hlavnú tému výskumu. Pracovala v oblasti rastlinnej fotosyntézy v skupine prof. Roberta Bassiho, konkrétne na molekulárnej a biochemickej charakterizácii svetlozberných komplexov LHC u kukurice. Bolo to veľmi produktívne obdobie a zároveň aj určitá výskumná výzva, ktorá výrazne rozšírila jej schopnosti a rozhlád. Potom sa však vrátila späť ku genetike zvierat, ale bolo potrebné opäť hľadať možnosti v zahraničí. Celý profil si môžete prečítať [tu](#).

Profil výskumného ústavu

Výskum, inovácie a spolupráca - Flámsky výskumný ústav pre poľnohospodárstvo, rybárstvo a potraviny (ILVO)

Flámsky výskumný ústav pre poľnohospodárstvo, rybárstvo a potraviny (ILVO) je nezávislý vedecký výskumný ústav flámskej vlády. ILVO spolupracuje s ďalšími organizáciami na národnej a medzinárodnej úrovni s cieľom dosiahnuť udržateľnejšie poľnohospodárstvo, rybolov a spracovanie a distribúciu potravín. Poslanie ILVO je jasné a moderné - získať poznatky, ktoré podpora produkciu dostatočného množstva zdravých a rozmanitých potravín pre 10 miliárd ľudí na svete, s ohľadom na limity našej planéty. S cieľom dosiahnutia tohto poslania realizuje ILVO multidisciplinárny, inovatívny a nezávislý výskum. ILVO buduje základné a aplikované poznatky potrebné na zlepšenie produktov a výrobných metód, na zabezpečenie kvality a bezpečnosti produktov a na zlepšenie politických nástrojov, ktoré sú základom rozvoja sektora ako aj vidieckych oblastí.



ILVO Pig Campus

Zootechnické vedy v ILVO

Výskum v oblasti zootechnických vied sa zameriava na udržateľný chov hovädzieho dobytku, ošípaných a malých hospodárskych zvierat v rámci nákladovo efektívnych systémov chovu hospodárskych zvierat. V rámci tohto

výskumu sa ILVO zaoberá najdôležitejšími spoločenskými výzvami, ako je vplyv na klímu a životné prostredie, dobré životné podmienky zvierat a ich správanie, poľnohospodárske systémy, zhodnocovanie vedľajších produktov potravinárskeho a bioenergetického priemyslu a vytváranie chutných a zdravých potravín živočíšneho pôvodu. Výskum je rozdelený do rôznych výskumných tém.

Kontakt: Bart Sonck. [Kompletný profil výskumného ústavu ILVO si môžete prečítať tu.](#)

Veda a inovácie

Ako možno zabrániť adaptácii patogénov pri selekcii na zvýšenú odolnosť voči infekčným chorobám

Najnovší výskum ukazuje, že selekcia založená na genetickej informácii má vysoký potenciál znížiť výskyt infekčných chorôb u hospodárskych zvierat. Výskum podrobne informuje o podmienkach nahradenia patogénov „divého“ typu v uzavretej populácii hospodárskych zvierat pomocou matematického modelu prenosu chorôb. Výsledky ukazujú, že genetická selekcia na rezistenciu u hospodárskych zvierat zvyčajne vedie k vzniku tzv. „invazívneho okna“, v rámci ktorého môže na organizmus útočiť mutant takéhoto patogénu. Hranice invázneho okna sú určené frekvenciou rezistentných hostiteľov v populácii. Invázne okno je najmenšie, keď je odolnosť hostiteľa silná a keď infekcia divým typom patogénu poskytuje krížovú imunitu voči infekcii prípadným mutantom patogénu. Pre minimalizovanie možnosti prispôsobenia sa patogénov by podľa predpokladov testovaného modelu malo byť cieľom kontroly rozšírenia ochorenia prostredníctvom genetickej selekcie dosiahnutie odstránenia infekcie na úrovni stáda rýchlejšie, ako je rýchlosť vzniku mutantov patogénu. Na rozdiel od klasickej teórie šľachtenia navrhovaný model naznačuje, že viacznaková selekcia s postupným zlepšovaním jednotlivých znakov chovného cieľa nemusí byť najlepšou stratégiou, ak je súčasťou tohto cieľa odolnosť voči infekčnej chorobe. Z časového hľadiska kombinácia genetickej selekcie s inými zásahmi pomáha zmenšiť invázne okno, čím súčasne znižuje riziko invázie potenciálnych mutantov patogénu. Prečítajte si článok na [BioMed Central](#).

Výživa dojníc pre zlepšenie metabolizmu a zdravia

Je známe, že zvýšenie produkčnej výkonnosti dojníc prostredníctvom zlepšenia ich zdravotného stavu je možné len za predpokladu, že majú zabezpečenú aj primeranú výživu. Okrem toho vieme, že prechodné obdobie dojníc, definované ako 3 týždne pred a 3 týždne po pôrode, je sprevádzané rôznymi metabolickými a fyziologickými zmenami sprostredkovanými homeostatickými a homeoretickými procesmi, a že správne nastavenie výživy v tomto období má na zvieratá dlhodobý vplyv. Článok podrobne opisuje súčasný stav a hranice poznania týkajúce sa interakcie výživy, metabolizmu a imunitného systému dojníc. V článku sa tiež uvádza, ako zápal súvisí s metabolizmom a výživou dojníc a ako možno správnu výživu zvierat využiť na moduláciu imunometabolizmu kráv. V závere autori konštatujú, že maximalizácia príjmu je kľúčová pre udržanie zdravia čriev, ako aj to, že je zrejme, že kŕmenie vysoko acidogénnym krmivom v období pred pôrodom môže byť škodlivé pre energetickú rovnováhu v období po pôrode. Výskum tiež ukazuje, že fytonutrienty môžu zlepšiť nielen zdravie čriev ale aj celkové zdravie kráv. Prečítajte si celý článok na stránke [Animal Frontiers](#).

Animal-SNPAtlas: komplexná databáza SNP rôznych druhov zvierat



Jednonukleotidové polymorfizmy (SNP) sú v súčasnosti využívané v genetike zvierat, ako aj šľachtení, na popis genetickej variability populácií ako aj genetickej predispozície jedincov. V prípade človeka je dostupných viacero zdrojov a databáz SNP markerov, ktoré umožňujú vyhodnotiť genetickú variabilitu populácie, avšak u zvierat bol vývoj obdobných databáz omnoho pomalší. Čínsky tím vedcov vytvoril databázu [Animal-SNPAtlas](#) a to na základe systematickej identifikácie ~ 499 miliónov vysokokvalitných SNP markerov, determinácie ich funkcie, zostrojenia panelov s veľkým počtom SNP markerov a výpočtu celogenómovej matice väzbovej nerovnováhy. V rámci databázy Animal-SNPAtlas môže každý používateľ nájsť funkčnú anotáciu jednotlivých SNP markerov, využiť možnosť imputácie genotypov, získať informácie o väzbovej

nerovnováhe a veľa ďalších zaujímavých informácií. Animal-SNPAtlas je dôležitým základným zdrojom pre komunitu zaoberajúcu sa genomikou, genetikou a šľachtením zvierat. Prečítajte si článok na [Oxford Academic](#).

Analýza povahových vlastností dojníc a ich súvislosť s prírastkom hmotnosti prostredníctvom automaticky zaznamenávaného správania sa pri kŕmení



Aby sme mohli predpovedať individuálne rozdiely v správaní a produktivite, musíme identifikovať povahové vlastnosti zvierat. Povahová črta charakteristická rozdielmi medzi jedincami by v súvislosti so správaním mala byť časovo aj kontextovo stabilná. V novej štúdií boli použité údaje, zozbierané na základe počítačom riadených kŕmnych automatov od teliat chovaných v rôznych podmienkach, s cieľom otestovať, či rozdiely v rýchlosti a frekvencii kŕmenia medzi jedincami, možno považovať za povahovú črtu. Z výsledkov vyplýva, že rýchlosť a frekvencia kŕmenia boli u testovaných jedincov navzájom prepojené. Okrem toho rýchlosť a frekvencia príjmu krmiva logicky štatisticky významne pozitívne korelovali s prírastkom hmotnosti. Výsledky teda indikujú existenciu povahovej črta, ktorá na jednej strane vedie k vysokej frekvencii kŕmenia, rýchlemu pitiu a rýchlemu rastu teliat, a na strane druhej nízkej frekvencii kŕmenia, pomalému prijímaniu tekutín a rastu. Prečítajte si celý článok na stránke [Nature](#).

Novinky z EÚ (stratégie a projekty)

Workshop EuroFAANG AQUA-FAANG: metódy spracovania a opätovného využívania údajov AQUA-FAANG a Ensembl databázy pre rozvoj vedy

Tento workshop poskytne podrobné školenie o metódach spracovania a opätovného využívania údajov, ktoré boli zozbierané v rámci projektu [EuroFAANG](#) AQUA-FAANG. Cieľom projektu AQUA-FAANG je zlepšiť pochopenie funkcie genómu a využitia genomickej predikcie šiestich najdôležitejších európskych druhov rýb chovaných na farmách (morský vlk, zubáč, pstruh dúhový, losos atlantický, kapor obyčajný, kalamár). Workshop sa zameria predovšetkým na komplexnú a integrovanú anotáciu týchto šiestich druhov pomocou databázy Ensembl. Súčasťou kurzu bude aj „hlbší ponor“ analytických tímov Ensembl do anotácie a regulácie génov a ukážky konkrétnych analýz a výskumu vedcov z AQUA-FAANG.

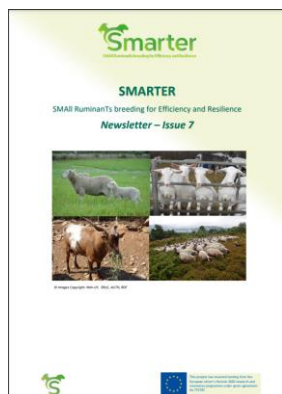
Termíny kurzu: 17. apríl - 18. apríl 2023

Termín podania prihlášky: 8. január 2023

Rozhodnutie: 23. január 2023.

Viac informácií a prihlášku nájdete [tu](#).

Siedme číslo časopisu SMARTER je online!



Časopis nájdete [tu](#)! Ak chcete dostávať ďalšie čísla, [zaregistrujte sa](#).

Letná škola PIGWEB: „Zodpovedné pokusy na zvieratách (vrátane etiky a správy údajov) vo výskume ošípaných“

Projekt [PIGWEB](#) vás pozýva na letnú školu, ktorá sa bude konať 24. - 28. apríla 2023 vo [Výskumnom ústave pre biológiu hospodárskych zvierat \(FBN\) Dummerstorf \(Nemecko\)](#). Cieľom letnej školy je rozšíriť si vedomosti o najmodernejších metódach a inovatívnych nástrojoch vo výskume ošípaných. Letná škola je určená pre doktorandov a začínajúcich vedeckých pracovníkov. Maximálny počet účastníkov, ktorí sa zúčastnia školy osobne, je 15. Z nich až 5 môže získať štipendium pokrývajúce cestovné náklady! Termín registrácie: 15. december 2022 (pre osobnú účasť) a 15. marec 2023 (online). Podrobné informácie sú k dispozícii [tu](#).



Ponuka zamestnania

Docent, University of Nottingham, Spojené kráľovstvo

[Katedra veterinárnej medicíny a vedy Nottinghamskej univerzity](#) hľadá docenta v odbore patológia hospodárskych zvierat, ktorý by rozšíril tím veterinárnej patológie. Referencia na pracovné miesto: MED405622X1. Termín podania prihlášky: 12. december 2022. Viac informácií a prihlášku nájdete [tu](#).

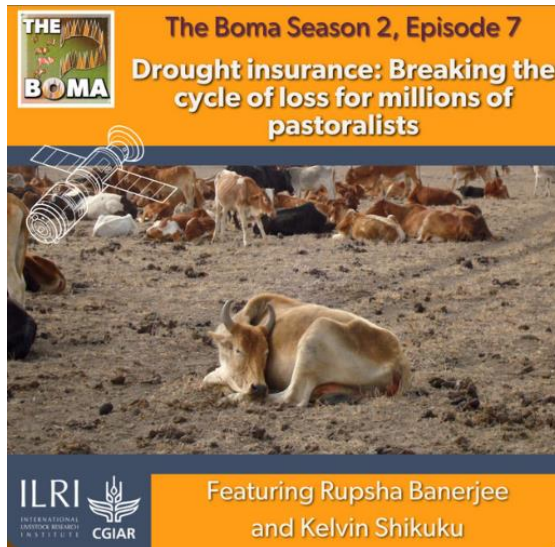
Publikácie

- **Wageningen Academic Publishers**
[Journal of Insects as Food and Feed](#), Vol. 8, No 10, 2022.



Animal Science Podcasts

- [ILRI](#), sekcia Podcast „Boma“: [Poistenie proti suchu: Prelomenie kruhu strát pre milióny pestovateľov](#); prednášajúci Brenda Coromina a Elliot Carleton.



Ďalšie novinky

Diskusia o generickej a originálnej značke: ako sa to týka používania kŕmnych doplnkov?

Americkí spotrebitelia sa každý deň rozhodujú medzi značkou a generickým názvom, od liekov, ovocia a zeleniny až po spotrebné výrobky ako ranná šálka kávy alebo čaju. Štúdia NPR o spotrebiteľských preferenciách ukazuje, že zdravotnícki pracovníci si častejšie vyberajú generické lieky ako tí, ktorí zarábajú ekvivalentný plat lekára alebo právnika. Ako sa však tieto poznatky vzťahujú na strategický výber kŕmnej prísady pre mliekový dobytok? Prečítajte si celý článok na stránke [Dairy Herd Management](#).

Prečo musíme jesť mäso - vedecké dôkazy

Podľa popredných vedcov v oblasti potravinárstva sú živiny, ktoré potrebujú naše bunky, rovnaké ako živiny zvierat, ktoré jeme, a v rámci výživnej ľudskej stravy potrebujeme živočíšne mäso, pretože z rastlinnej stravy jednoducho nemôžeme získať všetky. Niektoré živiny sú síce lepšie biologicky dostupné v živočíšnych produktoch, ale sú prítomné aj v rastlinách, ale človek ich nevie dobre stráviť ani vstrebať, pokiaľ ich nekonzumuje v podobe mäsa. Prečítajte si článok na stránke [ESS-Feed](#).



Rastlinné náhrady mäsa sú najväčším neúspechom v histórii potravinárskeho priemyslu



Rastlinné náhrady mäsa dostali v posledných rokoch veľa priestoru v médiách (a na pulloch supermarketov), ale spotrebitelia ich nemajú radi. Podľa správy New Nutrition Business „[Neúspechy a čo sa z nich môžete naučiť](#)“, ktorú uverejnil odborník na potravinársky priemysel [Julian Mellentin](#), napriek ohlasu, ktorý vytvorili médiá, a obrovským investíciám predstavujú tieto výrobky pravdepodobne najväčší neúspech v histórii potravinárskeho priemyslu. O strategických chybách, ktorých sa dopustil potravinársky priemysel pri sledovaní tohto „humbuku“, sa [Carni Sostenibili](#) rozprával so samotným pánom Mellentinom. Prečítajte si článok na stránke [Carni Sostenibili](#).

Konferencie a workshopy

Upozorňujeme, že platnosť dátumov pre každú z nižšie uvedených udalostí a v kalendári web stránky EAAP je potrebné skontrolovať, a to z dôvodu pandémie, s ktorou v súčasnosti svet bojuje.

Podujatie	Dátum	Miesto	Informácia
4. medfórum „Stredomorské poľnohospodárstvo a potravinové systémy v čase klimatickej zmeny a agropotravinárskej krízy“	4. – 6. december 2022	Chania, Kréta – Grécko	Webstránka
Udržateľné krmivá pre nulové emisie v živočíšnej výrobe	6. december 2022	Londýn, Spojené kráľovstvo	Webstránka
Medzinárodná konferencia o výžive zvierat	29. – 30. december 2022	Viedeň, Rakúsko	Webstránka
Medzinárodná konferencia o genetike zvierat a šľachtení	23. – 24. január 2023	Amsterdam, Holandsko	Webstránka
Konferencia ADSA	7. – 9. marec 2023	Online/Naperville, IL, USA	Webstránka
Summit o inováciách v oblasti agrotechniky pre zvieratá	13. marec 2023	San Francisco, USA	Webstránka
Konferencia BSAS	28. – 30. marec 2023	Birmingham, UK	Webstránka
Medzinárodná konferencia o chove a genetike hospodárskych zvierat	3. – 4. apríl 2023	Atény, Grécko	Webstránka
EAAP regionálne stretnutie 2023	26. – 28. apríl 2023	Nitra, Slovensko	Webstránka
74. výročné zasadnutie EAAP	28. – 1. september 2023	Lyon, Francúzsko	Webstránka

Viac konferencií a workshopov nájdete na stránke [EAAP](#).

**„Každé víťazstvo vedy je víťazstvom absurdity.“
(Jacques Monod)**

Stat' sa členom EAAP je jednoduché!

Staňte sa individuálnym členom EAAP a získajte mnoho výhod! Individuálne členstvo je pre obyvateľov krajín, ktoré sú členmi EAAP, bezplatné. Zaregistrovať sa môžete [tu](#)

Tento dokument je slovenským prekladom "Flash e-News", originálneho EAAP newsletter-a. Preklad slúži na informačné účely, v zmysle cieľov uvedených v štatúte EAAP. Nenahrádza oficiálny dokument "the EAAP Newsletter"; originálna verzia je jedinou definitívnou a oficiálnou, za ktorú zodpovedá EAAP – The European Federation of Animal Science (Európska federácia pre živočíšne vedy).

Tieto zaujímavé informácie o aktivitách Európskej vedeckej komunity v oblasti živočíšnej výroby predstavujú popredné vedecko-výskumné inštitúcie v Európe a takisto informujú o vývoji v priemysle spojenom so zootecnickou vedou a živočíšnou výrobou. Slovenská verzia "Flash e-News" je zasielaná zástupcom slovenskej zootecnickej vedy a priemyslu. V prípade záujmu je možné publikovať aj vaše príspevky v EAAP Info. Prosím zašlite informácie, novinky, text, fotky a logo na adresu: nina.moravcikova@uniag.sk

Slovenská redakcia: Nina Moravčíková, Radovan Kasarda

Pre opravu e-mailovej adresy: v prípade, že sa bude meniť vaša e-mailová adresa, prosím, zašlite novú adresu, tak aby sme vám mohli aj naďalej posilať EAAP Info. Ak si prajete aby bolo EAAP Info zasielané aj iným čitateľom na Slovensku, prosím odporučte im, aby nás kontaktovali mailom na: radovan.kasarda@uniag.sk

Pre viac informácií navštívte:

www.eaap.org



@EAAP



@EAAP



@EAAP



@EAAP

Vyhlasenie: výhradnú zodpovednosť za túto publikáciu nesú autori. Európska komisia a Výkonná agentúra pre výskum nezodpovedajú za žiadne z uvedených informácií.